

Milliyet

Sayı: 30 | Yıl: 3

ARKEOLOJİ

TARİH / ÖREN YERİ / MÜZE / GEZİ

Gordion
buluntuları
arasındaki
hayvan
figürinlerinden
biri.

BEN ANADOLU

Anadolu'nun kadim halklarından Friglerin başkenti Gordion, Türkiye'nin UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'ne 20. armağanı oldu. Döneminin en ileri ahşap, tekstil ve metal işçiliğine sahip olan Frigler, tarih boyunca dünya için bir özgürlük sembolüydü de...

Friglerden bugüne toplum ve hukuk

Sanatsal anlamda büyük eserler yaratan bir toplumun hukukunun da bu öğelerle beslendiğinin en temel örneği Friglerdir

Dr. Av. Muhammed Hardalaç

Frigler, Antik Anadolu'nun tarih sahnesinde önemli bir rol oynamış, zengin bir kültürel mirasa sahip olan önemli medeniyetler arasında yer alır. Tarih boyunca birçok farklı medeniyete ev sahipliği yapan Gordion, Friglerin politik ve kültürel başkenti olarak bilinir.

Anadolu tarihinde kendilerine has bir kültür ve sanata ev sahipliği yapan Frigler özellikle sanat, mitoloji ve mimari açısından günümüze miras niteliğinde eserler bırakmıştır. Günümüze ulaşmış bazı Frig eserleri; tanrı ve tanrıçaları, savaşçıları, günlük yaşamı tasvir eden heykeller, bereket ve doğurganlık tanrıçası olarak bilinen Kibele'nin hikâyesini anlatan Frig mitolojisi, Midas Kenti yakınlarında bulunan Midas Anıt Mezarlarıdır. Friglerin

günümüze ulaşan sanat, mitoloji ve mimari alanındaki eserleri hem tarihsel hem de sanatsal açıdan büyük öneme sahiptir.

Frig medeniyetindeki hukuk sisteminden de bahsetmekte fayda var. Antik Dönem'de, hukukun uygulanması ve yargılama, yerel yönetimler tarafından sağlanırdı. Bu nedenle yerel yasalar ve yargı sistemleri bölgeye göre farklılık gösterirdi. Ancak bu farklılıkların ortak noktasını Friglerin hükümet yapısında yer alan krallar ve yetkililerinin, yasaların oluşturulması ve uygulanması hususundaki etkisi oluşturmaktaydı. Ayrıca Friglerin hukuki sistemi, toplumsal normlara dayalı ve sosyal düzenin korunmasını amaçlar nitelikteydi. Kısaca

aile yapısı, mülkiyet hakları ve diğer temel toplumsal ilişkiler hukuki düzenlemelere tabi olabiliirdi.

Gordion ve Friglerin modern hukuk içindeki yeri ise uluslararası anlaşmalar ve yerel yasal düzenlemelere dayalı olarak belirlenir. Günümüzde Gordion'da yapılan arkeolojik çalışmalar ve Frig kalıntılarının korunması ve restorasyonu, modern Türk hukuku ve uluslararası anlaşmalar kapsamında yürütülerek kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla gerçekleştirilmektedir. UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilen Gordion açısından modern hukuk, Gordion'un uluslararası koruma altında olduğunu kabul etmektedir ve bu alanın korunması, işlevinin sürdürülebilirliğini sağlamak konusunda çalışmalarına devam etmektedir.

Gordion'da gerçekleştirilen arkeolojik kazılar sırasında elde edilen buluntuların sahipliği ve saklanması gibi hukuki konular ulusal ve uluslararası düzenlemelere tabi olup modern hukuk kapsamında izin gerektiren bir faaliyettir.

Gordion ve Friglerin modern hukuk içindeki yeri, bu alanların kültürel miras olarak tanınmasını ve korunmasını içerir. Modern hukuk, bu tür alanların tarihi, arkeolojik ve kültürel önemini kabul eder ve bu mirası gelecek nesillere aktarmak için çeşitli düzenlemeler ve önlemler sağlar.

Sonuç olarak sanatsal, mitolojik ve mimari anlamda büyük eserler yaratan bir toplumun hukukunun da bu öğelerle beslendiğinin en temel örneği Friglerdir. Bir toplumda hukukun gelişebilmesi ancak o toplumun sanatsal, mitolojik ve mimari alanda gelişmesiyle mümkün olacaktır ■

Gerdekkaya Mezar Anıtı (Eskişehir)